

REFERAT

MØTE: Styringsgruppemøte – Verneplan Lofotodden NP

Tid: 19.09.2013
Sted: Reine, Moskenes kommune
Møteleder: Lillian Rasmussen
Referent: Ingvild Gabrielsen/Ragnhild Redse Mjaaseth
Tilstede: Lillian Rasmussen, Robert Walker, Stein Iversen, Veronica Johansen, Kurt Atle Johansen, Egil Murud, Roar Høgsæt, Ragnhild Mjaaseth, Ingvild Gabrielsen.

SAKSLISTE

Sak nr	Tema
1	<p>Åpning</p> <p>Lillian åpnet møtet og ønsket velkommen. To nye saker ble tatt inn i sakslista:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kurt Atle Johansen vil informere om møte med beitenæringa i Flakstad under sak 3. • Fylkesmannen (FM) og Fylkeskommunen (NFK) informerer om foreløpige resultater fra årets kartlegginger under sak 6. <p>Referat fra møtet 26.6.2013 ble godkjent.</p>
2	<p>Lokalt arbeid med verneplanprosessen, bruk av skjønnsmidler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunene har ikke fått avklart hvordan skjønnsmidler til lokal oppfølging av verneplanprosessen skal benyttes. • Robert Walker informerte om initiativ fra Reine kultursenter om å utarbeide en utstilling for å informere om verneplanprosessen. En slik utstilling kan også lages for Flakstad. • Roar Høgsæt informerte om at pengene er gitt for å følge opp arbeid med verneplanprosessen, men at det er opp til kommunene hvordan de vil benytte dem. I utgangspunktet var det tenkt at midlene skulle gi kommunene ressurser til å følge opp prosessen lokalt. • Styringsgruppa var enig om at en utstilling kunne bidra til å informere om verneplanprosessen, samt være en lokal arena for diskusjon. • Kommunene er enig om at det er behov for å engasjere en person til å følge opp verneplanarbeidet, og evt. følge opp initiativ om utstilling. • Kommunene er enig i at tildelte skjønnsmidler må sees i sammenheng og vil samarbeide om ansettelse av en person. • Roar Høgsæt ba kommunene sende inn en søknad for neste år, for å følge opp aktiviteten som settes i gang i år. <p><i>Konklusjon:</i> <i>Skjønnsmidler gitt til Flakstad og Moskenes kommune til å følge opp verneplanarbeidet sees under ett. Saken følges opp administrativt i kommunene. Moskenes kommune har ansvar for å lyse ut stilling.</i></p> <p><i>Kommunene utarbeider en felles søknad om skjønnsmidler for 2014.</i></p>

3	<p>Informasjonsarbeid – oppfølging av punkter fra forrige møte</p> <p>Fylkesmannen innledet med å oppsummere tiltak som allerede er gjennomført, og som planlegges fremover. På møte 26.6. ble det bestemt at det skulle utarbeides en informasjonsbrosjyre. Fylkesmannen har laget et råutkast til tekst. Kommunene må supplere med informasjon om bakgrunn for igangsettelse av verneplanprosess, samt hvilke fordeler og bakdeler kommunene ser at en nasjonalpark kan gi.</p> <p>Styringsgruppa er enig i at det er behov for en informasjonsbrosjyre som kan gi grunneiere, innbyggere og andre berørte parter sammenfattet informasjon om hvilke konsekvenser etablering av nasjonalpark vil ha. Flere innspill til teksten og organisering av arbeidet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Få frem at initiativet kom fra Moskenes kommune, og at Flakstad ble invitert med i prosessen underveis siden det var naturlig i forhold til avgrensning av området. • Få frem at området har nasjonal verdi. • Viktig at brosjyren utarbeides lokalt, trykkeri på Ramberg. • Arbeidet bør starte med en gang, kan ikke vente til en person er ansatt, jfr. sak 2. Målet er at brosjyren er ferdig til folkemøte 23. oktober. • Fylkesmannen kan trolig dekke kostnader til utarbeidelse og trykking av brosjyre, men tar forbehold siden vi enda ikke vet totalkostnaden. • Brosjyren bør distribueres til alle husstandene i kommunene, i tillegg til at den er tilgjengelig på ulike kontorer og ved lokale arrangementer. <p>Kurt Atle informerte om møte med bønder i Flakstad angående beitebruk i utredningsområdet. Beitenæringa ønsker bedre bruk av dagens beiteområder, samt utvidelse videre sørover (sør fra Selfjorden og Horseidet). Behov for mer gjerder. En utvidelse av beiteområdet er utfordrende transportmessig.</p> <p><u>Konklusjon:</u> <i>Kommunene følger opp arbeidet med informasjonsbrosjyren. Lillian Rasmussen og Robert Walker har ansvar for å oppdatere tekst i Moskenes, Kurt Atle Johansen og Stein Iversen i Flakstad. Data Design får ansvar for layout, muligheter for trykking lokalt undersøkes. Fylkesmannen får endelig versjon til gjennomlesning før trykking. Fylkesmannen dekker kostnader ved utarbeidelse og trykking av brosjyren, evt. supplert med skjønnsmidler.</i></p>
4	<p>Referansegruppemøte 19.9</p> <p>Fylkesmannen gikk gjennom dagsorden for møtet, og ba om innspill fra styringsgruppa på hvordan gruppa best kunne organiseres.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Representanter fra styringsgruppa kan med fordel delta på møtene i referansegruppa for å få signaler som blir gitt direkte. På møtet i kveld har kun Lillian Rasmussen mulighet til å delta. • Diskusjon om hvorvidt referansegruppa burde deles i to eller flere mindre grupper ut fra interesser eller ikke. Fordelen med en gruppe er at de ulike interessene får kjennskap til hverandre. <p><u>Konklusjon:</u> <i>Lillian Rasmussen er møteleder. Vi ber om tilbakemelding fra referansegruppa på hvordan de ønsker at organiseringen av møtene skal være, eksemplvis om de</i></p>

ønsker å dele seg opp i mindre grupper.

5

Oppføring av nye bygninger i en evt. nasjonalpark

FM innledet med å gå gjennom innspill som omhandler oppføring av nye bygninger. FM ønsker at kommunene og NFK begynner å tenke gjennom hvilke holdning de har til oppføring av nye bygninger i området. På neste møte vil vi ha fått resultater fra kartlegginger og vi kan da begynne å konkretisere et endelig forslag til verneforskrift.

- Roar Høgsæt informerte om at det er viktig at det gis en samlet tilbakemelding fra kommunene, Fylkeskommunen (NFK) og FM om hvor det ikke vil gis tillatelse til oppføring av nye bygg.
- Egil Murud informerte om at NFK hadde innsigelse til bygging i utredningsområdet da kommuneplanens arealdel var på høring. Kulturminneforvaltningen mener et nybygg er et nybygg uavhengig av om det står på en gammel mur. De har heller ikke noe ønske om å rekonstruere bygningsmassen på de fraflytta bygdene på Lofotodden. Deres holdning er at tuftene i seg selv har en verdi, og de ønsker i utgangspunktet ikke oppføring av nye bygg på gamle tufter. Oppføring av bygninger på Lofotodden kan også komme i konflikt med automatisk freda kulturminner.
- Robert Walker mener stedene på yttersida har en viktig historie å fortelle, mange av grunneierne har sterk følelsesmessig tilknytning til stedene. Han mener det hadde vært bra med en mellomløsning der det kan settes opp bygninger noen steder. Spørsmål om bygg kan settes opp ved siden av gamle tufter.
- Lillian Rasmussen informerte om at det i kommuneplanens arealdel for Moskenes ikke er satt av mange områder til hyttebygging. Det har generelt vært liten etterspørsel etter hyttetomter i kommunen.
- Stein Iversen informerte om at problemstillingen først og fremst er aktuell for Moskenes, men at det kan være behov for oppføring av gjeterhytter i forbindelse med beitebruk i Flakstad.
- Roar Høgsæt presiserte at dersom det skal åpnes for bygging i verneforskriften må det være grundig diskutert i styringsgruppa. Vi må for unngå en situasjon der kulturminneforvaltningen har innsigelse til tiltak som er avklart i verneforskriften.
- Kurt Atle Johansen mener det er viktig at verneforskriften er helt klar på hva som er tillatt og ikke, for å unngå forskjellsbehandling. Vi må unngå en situasjon der hytter kamufleres som uthus eller lignende.
- FM informerte om at verneforskriften vil utdypes i forvaltningsplanen. Verneforskriften kan vise til forvaltningsplanen, og forvaltningsplanen vil da være juridisk bindende.
- I mal for verneforskrift brukes formuleringen lokal byggeskikk, dette kan være problematisk siden det ofte ikke er entydig.
- I områder med automatisk freda kulturminner vil NFK være restriktive til oppføring av nye bygninger, eksempelvis i Refsvika og på Ånstad. Dette gjelder særlig hytter siden samfunnsnyttens vurderes som liten. NFK vil være mindre restriktiv til oppføring av gjeterhytter eller lignende.
- Robert Walker mener det er viktig å presisere at noen steder vil det være uaktuelt med hyttebygging pga. kulturminner, uavhengig av nasjonalpark.

- Roar Høgsæt presiserte at det er viktig at det ikke åpnes for aktivitet som ødelegger verdiene i en evt. nasjonalpark. Vi må formidle at det ikke er tatt noen beslutning angående oppføring av nye bygg. Verneforskriften vil kun åpne for enkelttilfeller som er avklart i prosessen, samt med kulturminnemyndighetene og kommunene.
- Kurt Atle Johansen informerte om at Flakstad kommune vurderer å legge ut hytteområder i randsonen til utredningsgrensa i Selfjorden og på Fredvang.

Konklusjon:

Når resultatene fra kartleggingene foreligger tar Fylkesmannen, kommunene og NFK en intern gjennomgang av hva de ønsker og kan akseptere av nybygging innenfor området. Noen områder kan være vanskelig på grunn av kulturminner, eks. Refsvika og Ånstad. Verneforskriften må utdypes av forvaltningsplanen for området.

Justering av utredningsgrense ved Einangen og Ågvatnet, foreløpig resultater fra kartlegging

Fylkesmannen informerte kort om foreløpige resultater fra kartlegging av naturtyper. Sanddyner og rike lisider er de botaniske mest interessante naturtypene. Særlig verdifulle områder er Turtnbakkheia, Bunes, Einangen, Horseidet og Kvalvika. En del interessante planter ble også registrert på Tuv, Ånstad og i Refsvika. På Bunes og Horseidet er gjengroing et problem, disse områdene bør beites.

Engil Murud informerte om kartlegging av kulturminner i Hermannsdalen i sommer. Det ble funnet en ny steinalderboplass på sørsiden av Hermannsdalsvatn. I Hermannsdalen er det gammel bosetting. Plassen ble fraflyttet rundt 1950, men huset står enda. Interessant hus som i stor grad står slik det ble forlatt. Deler av huset er trolig fra 1700-tallet. Eierne er interessert i å sette i stand huset. Kulturminnemyndighetene vil bidra, kan søke midler fra kulturminnefondet. Andre interessante element er en stor rabarbrahage samt en jordkjeller som delvis er rast sammen.

Resultatene fra kartlegging av naturtyper viser at det på Einangen er betydelige verdier utenfor utredningsgrensa. Her bør grensa endres for å få med botanisk verdifulle områder samt få en bedre avgrensning av området. Fylkesmannen foreslår at grensa utvides her. Fylkesmannen har også vurdert om grensa rundt Ågvatnet bør endres slik at flest mulig av hyttene rundt vannet holdes utenfor en evt. nasjonalpark. Kartlegging av naturtyper viser at det er få biologiske verdier i dette området, men vi tar forbehold om at området kan ha stor landskapsverdi. En ny grense kan være aktuell ved Torshaugen, evt. ved bekk øst for Torshaugen.

- Styringsgruppa er i utgangspunktet positiv til de foreslåtte grenseendringene.
- Spørsmål om det vil være mulig å bruke verneområdemidler til oppgradering av sti rundt Ågvatnet dersom den ligger utenfor nasjonalparken.
- Fylkesmannen ga tilbakemelding på at tiltaksmidler i nasjonalparker også kan brukes for tilrettelegging i randsonen/innfallsporter til nasjonalparken.

	<p><i>Konklusjon:</i> <i>Før neste møte i styringsgruppa vurderer Fylkesmannen om det ut fra resultater fra kartleggingene er grunnlag for å justere grensen ved Einangen og Ågvatnet. Fylkesmannen utarbeider eventuelt forslag til ny grense.</i></p>
7	<p>Fremdriftsplan Styringsgruppa godkjente revidert fremdriftsplanen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folkemøte på kinoen i Sørvågen 23. oktober. • Styringsgruppemøte på Ramberg og folkemøte på Fredvang i januar. Dato fastsettes så fort som mulig.

Fremdriftsplan, per 19.9.2013

Aktivitet	Tidspunkt
Folkemøte i Moskenes kommune	23. oktober 2013
Frist for levering av rapport fra kartlegginger	Oktober-november 2013
Utarbeidelse av verneplan og forvaltningsplan	August 2013-april 2014
Folkemøte, Flakstad?	Januar 2014
Møte styringsgruppa, Flakstad	Januar 2014
Møte styringsgruppa – før faglig gjennomgang Miljødirektoratet	April 2014
Møte i referansegruppe – før faglig gjennomgang Miljødirektoratet	April 2014
Faglig gjennomgang av verneplan hos Miljødirektoratet	April 2014
Lokal og sentral høring av verneplanen	Etter faglig godkjenning hos Miljødirektoratet
Folkemøte, åpent kontor, befarings og møter i forbindelse med høring av verneplanen	?
Møte i styringsgruppa (og referansegruppa) før planen sendes til Miljødirektoratet og Miljøverndepartementet før endelig behandling	?
Behandling i Miljødirektoratet/Miljøverndepartementet	?
Vedtak ved kongelig resolusjon i statsråd	?